

POZVÁNKA NA SEMINÁŘ V NAŠÍ OBCI

Jak na čištění odpadních vod?

Vážení občané a majitelé nemovitostí v obci
Střítež nad Ludinou,

již třetí rok se plně věnujeme přípravě a
variantnímu řešení při nakládání s odpadními
vodami. Není jednoduché, pro kterou variantu se
rozhodnout a překážku tvoří i legislativní postupy.

**V úterý 30.srpna 2022 proběhne od 17:00 hod
v sále sokolovny společný seminář**, kde se
budete mít možnost seznámit se současným
stavem, a hlavně s variantou domovních čistíren, na které již pracujeme.

Za projekční firmu Projekty Vodam s.r.o. se zúčastní Ing.Matuška a se svými
zkušenostmi s provozem domácích čistíren nás seznámí paní Janečková starostka
obce Rybí.

Společně jsme měli již možnost diskutovat o centrální kanalizaci a nyní tedy máme
možnost získat zkušenosti s již fungujícím systémem decentralního čištění
odpadních vod.

**V DISKUZI BUDETE MÍT JEDINEČNOU
MOŽNOST ŽÁDAT ODPOVĚDI NA VAŠE
DOTAZY A ZÍSKAT POTŘEBNÉ INFORMACE
PRO SVÉ ROZHODOVÁNÍ.**

Níže naleznete několik informací, abyste se mohli co nejvíce seznámit s variantou
decentralizovaného čištění odpadních vod.

Decentralizované čištění odpadních vod – informace pro občany

V řadě obcí v České republice, kde se vedení obcí snaží konstruktivně řešit pro občany problematiku bezpečné a spolehlivé likvidace splaškových odpadních vod, vychází najevo, že řešení „tradiční“ – tedy vybudování splaškové kanalizace a čistírny odpadních vod, je nad finanční schopnosti obce. Mnohde na tom nic nemění ani skutečnost, že stavu kanalizace a čistírny odpadních vod je možno čerpat dotaci. V posledním desetiletí došlo v několika ojedinělých obcích k pokusu podpořit budování domovních čistíren odpadních vod pro jednotlivé obyvatele tam, kde se vedení obce shodlo na tom, že by financování výstavby splaškové kanalizace a čistírny odpadních vod nezvládli. Obce tak vypracovaly pravidla pro příspěvky občanům na nákup domovních čistíren odpadních vod, aby podpořily jejich výstavbu a tím i zlepšení stavu vypouštěných odpadních vod.

V roce 2016 Státní fond životního prostředí České republiky (SFŽP) vyšel vstříc těmto snahám a vytvořil Výzvu č. 11/2006 pro žádosti o dotaci na výstavbu domovních čistíren odpadních vod. Jako cíl Výzvy, která byla pro velký zájem ještě 3 x zopakována SFŽP uvádí : „Cílem Výzvy je prevence či omezení znečištění povrchových a podzemních vod z komunálních zdrojů prostřednictvím realizace soustav domovních čistíren odpadních vod do kapacity 50 EO , a to v oblastech, kde není z technického či ekonomického hlediska výhledová možnost připojení nemovitostí ke stokové síti zakončené ČOV“.

Od vydání citované Výzvy již v ČR byly přiděleny dotace přibližně stovce obcí a místních částí s tím, že na tyto účely byly vynaloženy dotační příspěvky kolem 700 milionů Kč. Vedení obce Střítež nad Ludinou se rozhodlo využít této možnosti a požádat o dotaci na výstavbu domovních ČOV místo nereálné výstavby splaškové kanalizace a centrální ČOV.

Ve čtyřech prozatím zveřejněných Výzvách jsou uvedena pravidla udělení dotace a podmínky, které je nutno pro poskytnutí dotací splnit. Mezi nejdůležitější podmínky patří :

- Minimální počet napojených obyvatel je 30 % z celkového počtu řešeného území.
- Výzvy přesně specifikují požadavky na použité DČOV (včetně monitoringu).
- Výzvy rovněž specifikují požadavky na podklady doložené k žádosti o dotaci a postup schvalování žádosti.
- Ve Výzvách je rovněž uveden postup od přípravy podkladů pro žádost o dotaci přes projektovou přípravu a povolení stavby až po ukončení platnosti (po vypršení udržitelnosti).

V pravidlech Výzev je dále například uvedeno :

- Příjemcem dotace je obec (žadatel o dotaci) a podobné subjekty (dobrovolné svazky obcí, společenství vlastněné více než 50 % majetku obcemi a spolky obecně zřízené)
- Příjemce dotace (obec) zajistí přípravu budování systému DČOV a jeho výstavby.
- Příjemce dotace (obec) zajistí provozování systému DČOV po dobu udržitelnosti akce (10 let).
- Příjemce dotace (obec) je po dobu udržitelnosti akce (10 let) vlastníkem všech DČOV.

Podmínek ve Výzvách je mnohem více, ale zde byly vyjmenovány ty nejdůležitější. Protože se vedení obce Střítež nad Ludinou rozhodlo pro své občany zajistit možnost vybudování DČOV a využít možnost čerpání dotace z Výzvy č. 7/2021 SFŽP ČR (aktuálně otevřená Výzva), učinila v této věci již několik přípravných kroků a některé další připravuje. Součástí této přípravy je distribuce osvětového letáku (tohoto materiálu, který čtete), aby ještě před svoláním občanů k informační schůzce, měli tito možnost si udělat alespoň základní obrázek o tom, co obec chystá.

V rámci přípravy již byla podle metodiky SFŽP vypracována studie, která popsala dvě varianty řešení (centrální a decentrální) pro možnost srovnání vhodnosti různých řešení. Na tuto studii navazuje odborný posudek, který musí zpracovat osoba s autorizací v oboru vodních staveb. Jako nedílná součást žádosti o dotaci jsou i souhlasy občanů na jejichž parcelách budou pro jejich domy budovány DČOV.

Jako další důležitý bod přípravy bude schůzka občanů, na které bude vysvětlena problematika připravované stavby soustavy DČOV a budou zodpovězeny jejich dotazy k věci. Kromě toho budou k této schůzce připraveny na speciálním formuláři, který je přílohou Výzvy č. 7/2021, pro každou nemovitost soupisy dotčených parcel s tím, že občané, kteří se již na schůzce rozhodnou, že využijí iniciativy obce k vybudování DČOV pro jejich dům, mohou tento formulář již podepsat. Kromě toho, že občané svým podpisem souhlasí se stavbou DČOV pro svůj dům tím dávají najevo i to, že se k připravované stavbě soustavy DČOV hlásí.

V rámci tohoto osvětového letáku nechceme občany zahlcovat řadou podrobností přípravy stavby soustavy DČOV, protože na ně zřejmě dojde v rámci odpovědí na dotazy při schůzce, popřípadě se jedná o podrobnosti, které jsou sice důležité pro příjemce dotace (obec), ale nejsou podstatné pro občany.

Proto přípravnou fázi ve stručnosti shrneme do konstatování, že po splnění všech podmínek a podkladů pro žádost o dotaci bude tato žádost na SFŽP podána s tím, že žádosti jsou přijímány a administrovány průběžně. Vyřízení žádosti trvá přibližně 6 týdnů a po jejím úspěšném vyřízení SFŽP s příjemcem dotace uzavře smlouvu, ve které jsou další podmínky. Mezi ně patří i lhůta pro vypracování projektu DČOV a povolení stavby soustavy DČOV.

Obec uzavře na základě výběrového řízení smlouvu s projektovou kanceláří, která zajistí vyprojektování všech DČOV u zájemců, kteří se k projektu přihlásili a zajistí povolení stavby.

V jejím rámci budou vypracována dokumentace, která bude sloužit pro povolení stavby a její realizaci. V rámci přípravy dokumentace v popsané první fázi budou obyvatelé obce obesláni dotazníkem, který bude sloužit pro zpracovatele dokumentace pro prvotní zjištění některých technických faktů, ale zejména je účelem dotazníku získat telefonické a mailové spojení na majitele nemovitostí, u kterých bude DČOV budována.

Po vyhodnocení vrácených dotazníků začnou pracovníci projektové firmy telefonicky, popřípadě mailem domlouvat termíny návštěv jednotlivých nemovitostí, aby povysvětlili obyvatelům věci, které bude třeba a zejména, aby v terénu s vlastníkem nemovitosti navrhli, kde bude umístěna domovní čistírna odpadních vod a kudy povedou potrubí přípojek. Po návštěvě všech přihlášených nemovitostí pak bude vypracována dokumentace, která bude projednána a následovat bude podání návrhu na vydání stavebního povolení na příslušném vodoprávním úřadu. Kromě způsobu povolení Rozhodnutím vodoprávního úřadu je možné povolit stavbu DČOV na stejném úřadu i ohlášením.

Pro následující realizaci stavby bude opět výběrovým řízením vybrán zhotovitel.

Pro účely tohoto osvětového letáku uvádíme některé časté dotazy občanů a odpovědi na ně, aby informovanost byla již před plánovanou schůzkou co nejlepší.

Časté dotazy a odpovědi na ně :

- Je možno do DČOV vypouštět i dešťové vody (např. ze střešních svodů) ?
- Ne, to možné není, ale pro jímání těchto vod použitelných například pro zálivku zahrady nebo další účely, je možno využít starý septik nebo žumpu, samozřejmě, po vyčištění.
- Jaké starosti bude mít občan, jehož nemovitost bude zahrnuta do soustavy DČOV ?
- Bude záležet na tom, jaký model provozování bude zvolen, ale předběžně je dohodnuto, že obec jako příjemce dotace zajistí odborného provozovatele domovních čistíren odpadních vod, který bude nejen sledovat chod všech DČOV pomocí telemetrického systému, ale bude rovněž zajišťovat veškerý servis DČOV – tedy případné opravy poruch, odvoz přebytečného kalu z DČOV a řadu dalších provozních úkonů. Na základě smlouvy s provozovatelem pak bude prakticky jedinou starostí majitele nemovitosti platit sjednaný poplatek za prováděné služby a umožnit provozovateli přístup k čistírně odpadních vod. Majitel nemovitosti rovněž umožní napojení domovní ČOV na přívod elektrické energie ze svého domu.
- Jaká je životnost DČOV, zajišťování náhradních dílů v budoucnu ?
- U DČOV je pro různé komponenty různá životnost. Například životnost nádrže a potrubí bude minimálně 50 let, u membrán dmýchadel je životnost 1,5 – 2,0 roků. Bude ale záležet i na kvalitě provozování.
- Budou se odebírat vzorky vyčištěné vody k rozborům, jak často, kdo to bude zajišťovat ?
- Předpokládá se (minimálně v prvním období provozu odběr vzorků dvakrát do roka s tím, že odběry a rozborů bude zajišťovat v rámci provozování provozovatel.
- Jak DČOV funguje ?
*- **Odpadová voda natéká do neprovzdušňovaného prostoru, kde dochází k biologickému odbourávání dusíku a jsou vytvořeny podmínky na částečné biologické odbourávání fosforu.***

V této části dochází k mechanickému předčištění přitékajících odpadních vod a rozkladu biologického tuhého znečištění. Neprovzdušňovaný aktivační prostor je rozdělený několika vnitřními dělicími stěnami tvořícími vertikálně přetékový labyrint, v kterém je zřízená vnitřní cirkulace. Dále odpadní voda gravitačně **vtéká do provzdušňovaného prostoru s nízkou zatěžovanou aktivací**, kde za přítomnosti kyslíku dochází k biologické degradaci organického znečištění a k nitrifikaci amoniakálního dusíku. Vzduch do provzdušňovacího systému dodávají membránové kompresory nebo dmychadla s bočním kanálkem (vysokotlakové ventilátory), které jsou umístěné mimo biologický reaktor. Tlakový vzduch je vháněn do provzdušňovaného prostoru přes jemně bublinkující aerační elementy. Tlakový vzduch dodávaný membránovými kompresory je možné i regulovat pomocí řídicí jednotky (mikroprocesorem) díky které, může čistírna pracovat v různých režimech podle zatížení. **Dalším stupněm čištění je separace**, kde dochází k oddělení vyčištěné vody od aktivovaného kalu, přičemž vyčištěná voda se vypouští do vodního toku, do vsaku nebo se recykluje a usazený kal se vrací do systému přečerpáváním ze dna usazovacího prostoru do neprovzdušňovaného resp. provzdušňovaného prostoru. V usazovacím prostoru se nachází omezovač přítoku, který umožňuje využít vestavěný retenční prostor v čistírně v případě nárazově přitékající odpadní vody a zabraňuje přetížení čistírny.

- Co když vypadne dodávka elektrické energie, bude zajištěný náhradní zdroj ?
- **Krátkodobý výpadek dodávky elektrické energie DČOV neohrozí a dlouhodobé výpadky v řádu dnů nejsou běžné.**
- Jak se pozná porucha na DČOV ?
- **Případná porucha čistírny je signalizována zvukově a světelně se **specifikací příčiny na displeji dispečinku provozovatele**. Možnost **přenosu všech dat pomocí SMS**, včetně havarijních hlášení až na 4 telefonní čísla (např. majitel, servisní technik, dispečerské centrum apod).**
- Jak bude DČOV přizpůsobena hloubce vtoků a bude jen obsypaná nebo obetonovaná ?
- **Hloubka vtoku do DČOV se pohybuje v rozmezí 0,7m-1,2m, lze až do hloubky 2,2m. DČOV je samonosná plastová nádrž, kterou lze v místech bez vysoké hladiny spodní vody osadit na betonovou podkladní desku a obsypat, není potřeba obetonování.**
- Nebude DČOV zapáchat a nebude způsobovat hluk ?
- **Provoz dobře provozované DČOV je bez zápachu a není ani hlučný.**
- Co se do DČOV může vypouštět, bude potřeba nějak měnit saponáty, prášek na praní a apod.?
- **DČOV jsou v souladu s požadavky moderního bydlení - umožňují čištění odpadních vod z koupelen, sociálních zařízení, kuchyní, automatických praček nebo myček nádobí. Do DČOV nelze vypouštět odpadní vody ze zdrojů, kde byl používán drtič odpadu, oleje, odpady z různých dílen, garaží, hospodářských objektů apod. DČOV mohou uškodit i žiraviny. Před zprovozněním DČOV obdrží vlastníci napojovaných nemovitostí provozní řád, ve kterém bude problematika látek, které mohou a nemohou být vypouštěny, popsána. Součástí provozního řádu bude i doporučení, jaké čisticí prostředky je možno používat, aby nedošlo k**
- Bude mít DČOV stejnou účinnost čištění jako velká centrální DČOV ?
- **Ano, vyčištěné vody z DČOV, která je dobře provozovaná, mají prakticky stejné parametry jako vody vyčištěné na velké ČOV.**
- Je nějakým způsobem zajištěná bezpečnost poklopů DČOV (děti, zvířata...)?
- **Poklopy DČOV jsou pochůzí a předpokládá se, že budou vybaveny zámkem.**